

1. Rabbi David ibn Avi Zimra (15th-16th century Israel, Egypt), Shu"t Radbaz I 187

שאלת ממני אודיעך דעתי באלו הפריצים העוברים עבירות ביד רמה ובשאט נפש וכשבאים ליסר אותם אומרים שימירו. האם ניסר אותם ולא נחוש או לא.

You asked me to give you my view regarding these lawbreakers who transgress with a mighty hand, wantonly, and when people come to punish them they say they will convert out. Should we punish them without concern, or not?

2. Vayikra 24:10-11

וַיֵּצֵא בֶן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרַיִם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמִּחֲנֶה בֶן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי: (יא) וַיִּקַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלֵל וַיְבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דְּבָרִי לְמִטֵּה דָן:

And the son of an Israelite woman, the son of an Egyptian man, went out among the Children of Israel. And they fought in the camp – the son of the Israelite woman, and the Israelite man. And the son of the Israelite woman proclaimed the Name and cursed. And they brought him to Moshe; and his mother's name was Shlomit, daughter of Divri, of the tribe of Dan.

3. Midrash, Sifra Emor 14:18

מנין יצא? מבית דינו של משה שבא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו מה טיבך ליטע בתוך מחנה דן, אמר להן "מבנות דן אני." אמרו לו הכתוב אומר "איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל." נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב ועמד וגידף.

From where did he depart? From Moshe's court, for he came to plant his tent in the camp of Dan. They said to him, "Who are you to plant in the camp of Dan?" He replied, "I am from the daughters of Dan." They said to him, "The text says, 'Each with his flag by the signs according to their father's house, the Children of Israel shall camp.'" He entered Moshe's court and departed having lost, and he stood and blasphemed.

4. Rabbi David HaLevi ("Taz", 16th-17th century Poland), Divrei David to Vayikra 24:10

וממה שבא ליטע אהלו בתוך מטה דן נמי ל"ק, דאיכא למימר דאע"פ שהצווי של דגלים היה בשנה שניה מ"מ הם בעצמם היו נוהגים להצטרף כל שבט מיוחד בפני עצמו...

And from him coming to plant his tent in the tribe of Dan there is no question either, for one could say that even though the command for the flags was in the second year, still, they themselves gathered each unique tribe individually...

5. Vayikra 24:22

מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לְכֶם כִּגְר כְּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי ד' אֱלֹהֵיכֶם:

There shall be one justice for all of you – the stranger and the native alike – for I am Hashem, your G-d.

Ostracism elsewhere in Tanach and Talmud

6. Talmud, Sanhedrin 99b

"אחות לוטן תמנע" מאי היא? תמנע בת מלכים הוא, דכתיב "אלוף לוטן אלוף תמנע" וכל אלוף מלכותא בלא תאגא היא. בעיא לאיגורי, באתה אצל אברהם יצחק ויעקב ולא קבלוה, הלכה והיתה פילגש לאליפז בן עשו. אמרה, "מוטב תהא שפחה לאומה זו ולא תהא גבירה לאומה אחרת." נפק מינה עמלק דצערינהו לישראל. מאי טעמא? דלא איבעי להו לרחקה.

"The sister of Lotan was Timna." Who was she? Timna was a daughter of kings, as it says, "Aluf Lotan, Aluf Timna," and each *aluf* is an uncrowned empire. She wanted to convert, and came to Avraham, Yitzchak and Yaakov, but they did not accept her. She became a concubine for Eliphaz ben Esav, saying, "Better a maid for this nation, and not a matron for another nation." Amalek, who pained Israel, emerged from her, because they should not have distanced her.

7. Talmud, Sotah 47a

לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיו, ולא כיהושע בן פרחיה שדחפו לאחד מתלמידיו בשתי ידיו. Always, the left should push away and the right should draw near, unlike Elisha who pushed away Gehazi with both hands, and not like Yehoshua ben Perachah who pushed away one of his students with both hands.

Not Black and White

8. Vayikra

Chapters 8-9	Kohanim vs Zarim
Chapter 11	Kosher and Non-Kosher, Pure and Impure creatures
Chapters 12-15	Metzora and other impure people
Chapters 18-20	Jews, Egyptians, Canaanites
Chapters 21-22	Kohanim vs. Zarim, Ineligible Kohanim

9. Talmud, Kiddushin 72a

כי הוה נחא נפשיה דרבי אמר... בירקא איכא בבבל שני אחים יש שמחליפים נשותיהם זה לזה, בירתא דסטיא איכא בבבל היום סרו מאחרי המקום דאקפי פירא בכורי בשבתא ואזיל וצדו בהו בשבתא. ושמתינהו ר' אחי ברבי יאשיה ואישתמוד

When Rebbe died, he said... There is a Babylonian town named Birka, where two brothers trade wives with each other. There is a Babylonian town named Birta d'Satya [or: a town that strays], and today they strayed from after Gd, the pond flooded with fish on Shabbat and they went and trapped them on Shabbat. Rabbi Achi, son of Rabbi Yoshiyahu ex-communicated them, and they assimilated out.

10. Rama, Shulchan Aruch Yoreh Deah 334:1

ומנדין למי שהוא חייב נידוי, ואפילו יש לחוש שעל ידי כן יצא לתרבות רעה, אין לחוש בכך (פסקי מהרא"י סימן קל"ח).

We ex-communicate one who deserves ex-communication. And even where there is concern that he might then depart on a bad path, we are not concerned for this.

11. Talmud, Kiddushin 20a-b

בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית! אדם נושא ונותן בפירות שביעית, לסוף מוכר את מטלטליו... לא הרגיש לסוף מוכר את שדותיו... לא באת לידו עד שמוכר את ביתו... לא באת לידו עד שמוכר את בתו... לא באת לידו עד שלוח ברבית... לא באת לידו עד שמוכר את עצמו... לא לך אלא לגר שנאמר "לגר", ולא לגר צדק אלא לגר תושב שנאמר "גר תושב", "משפחת גר" זה עובד כוכבים. כשהוא אומר "לעקר" זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה!

אמר ליה [אביי]: התם הא אהדריה קרא, דתני דבי רבי ישמעאל: הואיל והלך זה ונעשה כומר לעבודת כוכבים, אימא לידחי אבן אחר הנופל? תלמוד לומר "אחרי נמכר גאולה תהיה לו, אחד מאחיו יגאלנו."

See how harsh is the 'powder' of shemitah! One who trades in shemitah produce will sell his movable items in the end... He won't realize it, and he will sell his fields in the end... It will not suffice until he sells his home... It will not suffice until he sells his daughter... It will not suffice until he borrows for interest... It will not suffice until he sells himself... And not to you but to a stranger, as it says, "to a stranger," and not to a full convert but to a *ger toshav* as it says "to a *ger toshav*." "The family of a stranger" – an idolater. And when it says "to the root [of the family of a stranger]," it means one who is sold to idolatry itself!

Abbaye replied: There the text brings him back, as was taught in the yeshiva of Rabbi Yishmael: Since this one went and became a priest for idolatry, should we say the rock should be pushed [in the pit] after the one who fell in? It says, "After he is sold, he shall be redeemed, one of his brothers shall redeem him."

12. Rabbi Moshe Sofer (18th-19th century Pressburg), Chatam Sofer 2: Yoreh Deah 322

אין רחוק לומר דהני דצד כוורי בשבתא לא היה מלאכה דאורייתא רק דרבנן ויש לו עיקור מן התורה ומ"מ נידם הואיל שפקקו וערערו ומשו"ה לא חס על בניהם אחריהם. אבל סרבן ועברייך בעלמא, מאן לימא לן שלא נחוש על בניו שיהיה צדיקים ואיך נגרשם מהסתפח בנחלת ד'?

It is not remote to say that one who catches fish on Shabbat did not perform a biblical prohibition, only rabbinic with a root in the Torah, and yet he ex-communicated them because they challenged, and so he was not concerned for their children after them. But one who is stubborn and a routine sinner, who could say we should not be concerned for his children, who may be righteous? How could we chase them away from sheltering in the portion of Gd?

13. Talmud, Nedarim 81a

זההרו בבני עניים שמהן תצא תורה, שנאמר "יזל מים מדליו" - שמהן תצא תורה.

Be careful with the children of the needy, from whom Torah shall emerge, as it says, "Water shall flow from *dalyav*" – Torah shall come from them.

14. Talmud, Sanhedrin 96a

וזהירו בבני עמי הארץ שמהן תצא תורה

Be careful with the children of the uneducated [or: those who are not scrupulously observant], from whom Torah shall emerge.

What comes next

15. Vayikra 25

- 25:1-24 Shemittah and Yovel – open the fields, return the fields
- 25:17 Do not use strength against the desperate in commerce
- 25:25-28 Redeem fields for the needy who sell them
- 25:29-31 The walls
- 25:35-38 Make funds available to the indigent, free of charge
- 25:39-55 Take care of those who are sold as slaves due to poverty

16. Yeshayah 40:26

שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהֵי הַמּוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם לְכֹלֵם בְּשֵׁם יְקִרָא מְרֹב אוֹנִים וְאֲמִיץ כַּח אִישׁ לֹא נִעְדָּר:

Lift your eyes to the Heavens and see – who created these? He who produces their multitudes by number, calling each by name! Because of His great strength and power, not one will be lost.

Review questions

- What led the son of an Egyptian and a Jew to fight and blaspheme?
- Who else in Tanach is driven away and becomes destructive?
- What are examples of exclusion in Sefer Vayikra?
- What story led the Rama to rule that we exclude people even if they will leave Judaism?
- What lesson from Parshat Behar teaches the Taz to avoid exclusion?
- What are three reasons not to ostracize?
- How does the rest of the Book of Vayikra promote inclusion?